

Sayı : 43252159
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

7/13304 GK 169

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01/07/2024 tarihli ve 43452547-120.07-1451476 sayılı yazınız.

Bitlis Milletvekili Sayın Hüseyin OLAN tarafından verilen “2002'den bu yana aşıları yaptırılan ve yaptırılmayan çocukların sayısına ilişkin” 7/13304 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Kemal MEMİŞOĞLU
Sağlık Bakanı

Ek : Önerge cevabı

Bitlis Milletvekili Sayın Hüseyin OLAN tarafından verilen “2002'den bu yana aşıları yaptırılan ve yaptırılmayan çocukların sayısına ilişkin” 7/13304 esas numaralı yazılı soru önergesi cevabıdır.

Aşılama programları ile birlikte toplumda, özellikle bebek ve çocuklarda aşı ile korunabilir hastalıkların ortaya çıkışı engellenerek bu hastalıklardan kaynaklanan ölümlerin ve sakatlıkların önlenmesi amaçlanmıştır. Difteri, Boğmaca, Tetanos, Çocuk felci, Kızamık, Verem, Hepatit-B gibi hastalıklardan kaynaklanan bebek ve çocuk ölümlerinin, sakatlıkların engellenmesi bağışıklama hizmetlerinin verilmesiyle mümkündür. Diğer yandan Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) verilerine göre aşılama yılda 2-3 milyon insanın ölümünü engellemektedir. Buna karşılık aşı reddi ya da aşı kararsızlığı; henüz aşılanmamış olan yeni doğan bebek ve küçük çocukların bağışıklık sistemini, zayıf erişkinlerin de yaşamlarını doğrudan tehdit eden bir durum haline dönmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) tanımladığı aşı reddi veya kararsızlığı durumu Türkiye'de son yıllarda hızla artmaya başlamıştır. 2011 yılında 183 olan aşı reddi, 2013'te 980, 2015'te 5 bin 400, 2016'da 12 bin ve son olarak 2024 yılında 40 binin üzerine çıkmıştır. 2021 yılında 51, 2022'de 125 olarak kayda geçen kızamık vaka sayısı 2023'te 4 bin 959'a yükselmiştir. Bunun yanında Dünyada her yıl yaklaşık 300 bin kişinin ölümüne neden olan ve aşıyla önlenebilen boğmaca Diyarbakır'da hızla yayılmaktadır. Diyarbakır Tabip Odası, kentte boğmaca vakalarının arttığını belirterek 3 hafta önce 30'u aşkın boğmaca vakasının görüldüğünü, son bir ay içinde ise 32, 42 ve 65 günlük 3 bebeğin boğmaca hastalığı nedeniyle öldüğünü aktarmıştır.

Bu bağlamda;

SORULAR:

- 1) AKP iktidarı döneminde yıllara ve illere göre; tüm aşıları yaptırılmış bebeklerin ve çocukların sayısı nedir?
- 2) AKP iktidarı döneminde yıllara ve illere göre; aşıları yaptırılmamış bebeklerin ve çocukların sayısı nedir?
- 3) AKP iktidarı döneminde aşıları yaptırılmış ve yaptırılmamış bebeklerin ve çocukların oranı nedir?
- 4) 2002-2024 yılları arasında aşı ile önlenabilir hastalıklara karşı aşı reddi veya kararsızlığı nedeniyle illere göre kaç bebek, çocuk ve yetişkin hayatını kaybetmiştir?
- 5) Türkiye'de 2002-2024 yılları arasında illere ve yaş gruplarına göre kaç kişi aşı reddinde bulunmuştur?
- 6) 2002-2024 yılları arasında en çok hangi illerde aşı reddi talebi olmuştur?
- 7) 2002-2024 yılları arasında aşı reddi nedeniyle en çok hangi illerde ölümler olmuştur?
- 8) 2002-2024 yılları arasında en çok hangi illerde aşılama yapılmıştır?
- 9) Diyarbakır'da boğmaca sebebiyle hayatını kaybeden bebek ölümleri artışına karşılık Bakanlığınızın bebek ölümlerinin önlenmesine yönelik hangi çalışmaları vardır?
- 10) Türkiye'de aşı reddi veya kararsızlığı karşısında toplum sağlığının korunması için başta ebeveynler olmak üzere halkın bilinçlendirilmesine yönelik Bakanlığınızın çalışmaları nelerdir?
- 11) Bakanlığınızın aileleri tarafından aşı reddi sebebiyle bulaşıcı hastalıklara karşı korumasız bırakılan çocukların korumasına yönelik bir çalışması var mıdır?

CEVAPLAR:

Aşırı reddeden ailelere, ilgili aile hekimi tarafından aşılamamanın yararları ve bebeğin/çocuğun aşılanmaması durumunda karşılaşılabileceği olası riskleri anlatılmakta, sonrasında red süreci devam eden çocuklar ilçe sağlık müdürlüklerine bildirilmektedir. İlçe sağlık müdürlüğü personeli tarafından da bu aileler ile görüşme sağlanarak aşılamamanın önemi ve faydaları, aşılanmama durumunda karşılaşılabilecek durumlara yönelik bilgilendirilme yapılmakta red sebepleri öğrenilmektedir.

Tüm illerden gelen katılımcılara Aşı Tereddütü Eğitici Eğitimi Ağustos 2022’de düzenlenmiştir. Her bir aşı reddinin takip edilmesi ve gerekli müdahalelerin yapılması için bildirim sistemi kurulmasına yönelik süreç devam etmektedir.

Ulusal aşılama programı daha çok bulaşıcı hastalıklar gibi toplumda sık görülen ve bununla birlikte bireyi aşılayarak toplumu yaygın bulaşıcı hastalıktan korumaya yönelik sağlık politikaları temelinde oluşturulmaktadır. Bireylerin aşılınması hem kendilerini hem de toplumsal bağışıklama yoluyla toplumu korumaktadır. Bağışık olan bireyler aracılığı ile duyarlı olan kişiler de korunabilmektedir. Toplumun yeterli bir kısmının aşılınmasıyla hastalığın kişiden kişiye bulaşma riski azalmaktadır.

Aşılama oranlarına ilişkin bilgiler <https://www.saglik.gov.tr/TR-84930/saglik-istatistikleri-yilliklari.html> adresinde bulunmaktadır.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.